

Türkiye ile Holânda arasında iczalananan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 19 . I . 1950 - Sayı : 7410)

No.
5514

Kabul tarihi
11 . I . 1950

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Holânda arasında 6 Eylül 1949 tarihinde Ankara'da imzalananan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

13 Ocak 1950

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLÂNDA KIRALLIĞI ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Halânda Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek isteği ile, aşağıda yazılı hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türkiye ile Holânda arasındaki ticari mübadeleler, işbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde iki memlekettten birinde ithalât ve ihracat mevzuunda mer'i bulunan hükümlere uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

Yukarda anılan ticari mübadelelere ait ödemeler bugünkü tarihle imzalananan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra sevkedilen mallar için, Akıd Tarafların her biri, ihracatta bulunan memleketin yetkili makamları tarafından verilmiş bir menşe şahadetnamesi istemek hakkını haiz olacaklardır. Türk Hükümetini ilgilendiren şahadetnameler ilişikteki örneğe uygun olacaktır.

Bedeli, 35 A. B. D. Dolârı veya başka bir para ile bu meblâğın karşılığını aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından önce başlamış olan hususi takas işlemleri veya serbest dövizli işlemler, iki taraf yetkili makamları tarafından onanmaları anında, iki memleketin her birinde, ithalât ve ihracat konusunda yürürlükte bulunan hükümlere uygun olarak tasfiye olunacaktır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada onanarak başlıyan ve hitamında henüz bitirilmemiş bulunan işlemler yine bu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye edileceklerdir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşma imzası gününde yürürlüğe girecek ve 1 Temmuz 1950 tarihine kadar muteber olacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde, üç aylık müddetler için, zımnen uzatılmış sayılacaktır.

Ankara'da, 6 Eylül 1949 tarihinde, Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti adına
Z. Akdur

Holânda Hükümeti adına
J. Varekamp

Menşе şahadetnamesi

Gönderen :

Gönderilen

İsim	İsim . . . . .
Sokak	Sokak . . . . .
Malın cinsi	
Ambalâj tarzı	
Koli adedi	
Merkez numarası	
Gayrisafi ağırlığı	
Kıymet	
Malın gönderileceği yol	
. . . . .	

. . . . . Ticaret Odası, Türkiye ile Holânda arasında 6 Eylül 1949 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması hükümlerine uygun olarak yukarıda vasıfları yazılı emtianın Türk/Holânda menşeli olduğunu tasdik eder.

PİOTOKOL : I

Bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzalandığı anda, iki Heyet, Paris'te Türk ve Holânda Heyetleri arasında iki memleketin ticari mübadelelerine mütaallik olarak imzalanan Müsterek Beyannamede derpiş edilen tamimlerin gerçekleşmesi yolunda iki Hükümetin ellerinden gelen gayreti sarfedeceklerini beyan etmeyi faydalı bulmuşlardır.

İki Hükümetin ticari mübadelelerin hacmini mümkün olan en yüksek derecede tutmak için gayret edecekleri derkârdır.

Türk Hükümeti Adına Holânda Hükümeti Adına
Z. Akdur J. Varckamp

PİOTOKOL : II

Türkiye ile Holânda arasında Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzalandığı anda, iki heyet aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

İlişik listede zikredilen Türk ve Holânda menşeli malların karşılıklı olarak ihraç ve ithalinde tam bir muvazene göz önünde bulundurulacaktır.

Bu mübadeleler de bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması yoluyla yapılacak ve herbir taraf için ceman 500 000 A. B. D. Dolârlık, bir kıymeti haiz olacaktır.

Türk Hükümeti Adına Holânda Hükümeti Adına
Z. Akdur J. Varekamp

II Numaralı Protokole ek

Türkiye'ye ihraç edilecek Holânda malları listesi

Türk Gümrük Tarife No.	Malların isimleri	Florin olarak
54 den	Sedef düğme	
65 a, h den	Mühür mumu, dişçi mumu	
111 } 139 } den 387 }	Pasmanteri ve yün, ipek ve pamuktan şeritçi eşyası	
144 den	Pantolon ve çorap askıları sıhhi korsalar	
a 2, 3 } 307 b } den	Fırçalar	
312 den	Tenis, kriket, golf gibi spor oyunlarına mahsus alet ve edevat	
326 dan	Abajur (Krep) kâğıdı	
329 a	Uçak postası için hafif zarflar	

Türk Gümrük Tarife No.	Malların isimleri	Florin olarak
344 den	Yalnız ihraç edilecek kuru meyvaların ambalâjı için yapılmış veya kesilmiş mukavva kutular	
351 den	Mimariye, fenne, talim terbiyeye n taallik resimler, plânlar, levhalar	
355 ten	Zooloji, biyoloji ve anatomi ile ilgili levhalar	
357 den	İhraç edilecek malların ambalâjına yarıyan hususi eins kâğıttan torbalar (Natronkraft müstesna)	
395 ten	Kaşkorsa, çorap	
400 den	Kenarları bastırılmış veya bastırılmamış pamuk mendil (Yalnız kenarları makinede ajurlu olarak bastırılmış olanlar)	
433 den	Kenarları bastırılmış keten mendil	
567 den	Kopça, fermuar, dikiş yüksüğü, küpeler :	
539 dan	Makineli ustura	
601 a, b, c	} Müsiki aletleri	
602		
603		
604		
606 dan		
607 a, b, h, v, z		
630	Çakmaklar	
281 den	Plâstik mamulât (Saban kutusu, tarak, salata kapları gibi)	
440 - 449 dan	Ev işlerinde kullanılan kauçuktan mamûl eşya Ev işlerinde kullanılan elektrikli veya elektriksiz ahizeler (Buz dolabı, toz aspiratörü, ekmek kızartma aleti, ütü gibi) ve iki memleket yetkili makamlarınca ithal ve ihraçına müsaade edilen diğer mallar Holânda'ya ihraç edilecek Türk malları listesi Halı ve kilim, Şarap Sigara	

Not : Bu listede sayılan gümrük tarife numaraları, hassaten karşılarında zikredilen mallar için tatbik olunacaktır.

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Müzakereler esnasında iki memleketin Holânda'daki deniz inşaatına atfettikleri önemi müşahade ettik.

Bu vesile ile, size, Holânda'da deniz inşaat ve tamirat sahasının «Directoraat voor Scheepshouwen - Reparatie, Nassaulaan 13, La Haye» isimli bir merkez idarede teşkilâtlandırılmış bulunduğunu bildiririm.

Bu idare, Holânda Hükümeti tarafından tezgâhların çalışma kudretinin rasyonel bir taksimini teşkilâtlandırmak ve deniz siparişlerinin yerine getirilmesi için lüzumlu malzemeyi ilgililerin emrine vermekle yetkili kılınmıştır; bu hususta doğrudan doğruya veya kendisi tarafından tâyin edilmiş bir temsilci vasıtasıyla mukaveleler yapmaya da salâhiyetlidir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur

Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtibi

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Holanda Heyeti Başkanı

J. Varekamp

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLANDA KIRALLIĞI ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Holânda Hükümeti, Türkiye ile Florin sahası arasındaki ödemelerin düzenlenmesini kolaylaştırmak amacıyla, aşağıda yazılı hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Florin Sahasına ithal edilen veya edilecek olan Türk menseli malların bedellerine ve bunlara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü konusunda yürürlükte bulunan Holânda mevzuatına uygun olarak, Florin Sahasından Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler, Holânda Hükümeti adına hareket eden Nederlandsche Bank N. V. nezdinde vâkı tevdiatın mezkûr bankanın Türkiye Hükümeti adına hareket eden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açtığı A. B. D. dolâri ile tutulan hesaba geçirilmesi suretiyle tesviye edilecektir.

Yukarıda mezkûr hesap masraftan muaf ve faizsiz olacaktır.

Madde — 2.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilen veya edilecek olan Florin Sahası menseli malların bedellerine ve bunlara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü konusunda yürürlükte bulunan Türk mevzuatına uygun olarak Türkiye'den Florin Sahasına yapılacak diğer her türlü ödemeler 1 nci maddede derpiş edilen hesabın zimmetinden ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Nederlandsche Bank N. V.'ye göndereceği ödeme emirlerine dayanılarak yapılacaktır.

Madde — 3.

Nederlândsche Bank N. V.'nin tahsilât ihbar nameleri ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası-

nın ödeme emirleri tahsilât gününde karşılıklı olarak bildirilecek ve bunlar hak sahiplerine ödemeler yapılmasını mümkün kılmak için lüzumlu bileümle izahatı havi bulunacaktır.

Madde — 4.

İlgililer tarafından yapılacak tevdiat ve hak sahiplerine yapılacak ödemeler iki memleketin her birinde kendi millî parasıyla icra edilecektir.

Türk liralарının A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârının Türk lirasına çevrilişі Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmî kuru esası üzerinden yapılacaktır.

Florinlerin A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârının Florine çevrilişі Nederlandsche Bank N. V.'nin resmî kuru esası üzerinden yapılacaktır.

Türk lirası veya Florin'den başka bir para ile muharrer alacaklar, bu paranın A. B. D. dolârına nazaran resmî paritesi esas tutularak A. B. D. dolârına çevrilecektir.

Madde — 5.

Birinci maddede derpiş edilen hesabın matlup veya zimmet bakiyesi 1 000 000 A. B. D. dolârını geçmediği müddetçe Türkiye'de ve Florin Sahasında hak sahiplerine yapılacak ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Nederlândsche Bank N. V. tarafından, evvelki maddeler hükümlerine uygun olarak ve iki müessese arasında döviz satışına veya röpor muamelesine başvurulmaksızın, hemen icra edilecektir.

Yukarda anılan hesabın matlup veya zimmet bakiyesi 1 000 000 A. B. D. dolârını açacak olursa, borçlu taraf, gönderdiği ödeme emirlerinin veya tahsilât ihbarnamelerinin diğer memleketteki hak sahiplerine derhal ödenmesini sağlamak için, kısa vâdeli röpor muamelelerine veya iki banka arasında kararlaştırılacak bir dövizin katî olarak satışına başvurmak ihtiyarını haiz olacaktır. Röpor muamelelerinin müddeti, aşağıdaki 7 nci maddeye uygun olarak, iki müessese arasında mutabık kalınarak tesbit edilecektir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihte 1 nci maddede derpiş edilen hesap bir matlup veya zimmet bakiyesi gösterirse, borçlu taraf bu bakiyeyidokuz ay zarfında alacaklı tarafa mal ihracı suretiyle tesviye edecektir.

İşbu dokuz aylık müddetin hitamında yukarıda anılan hesapta bir bakiye kalacak olursa, bu bakiye iki bankanın üzerinde mutabık kalacakları bir para ile alacaklı taraf lehine icra edilecek bir döviz transferi suretiyle tesviye edilecektir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın uygulanmasına mütallik teknik hususlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Nederlandsche Bank N. V. tarafından birlikte tesbit edilecektir.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma imzası tarihinde yürürlüğe girecek ve bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması ile aynı müddetle yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da 6 Eylül 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti
adına
Z. Akdur

Halânda Hükümeti
adına
J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Bugünkü tarihli Ödeme Anlaşmasına atfen, «Florin Sahası» nın Holânda, Endonezya, Holânda Güyanı ve Holânda Antillerini ihtiva ettiğini size bildirmekle şeref kazanırım.

Bununla beraber Ödeme Anlaşmasının Endonezya ile ilgili hükümlerinin bu toprakların siyasi vaziyeti aydınlandığı zaman değiştirilmesi icabedecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur

Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtibi

Türk Ticaret Heyeti Başkanı

Ankara

Holânda Heyeti Başkanı

J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :
«Bugünkü tarihli Ödeme Anlaşmasına atfen, «Florin sahası» nın Holânda, Endonezya, Holânda Güyanı ve Holânda Antillerini ihtiva ettiğini size bildirmekle şeref kazanırım.

Bununla beraber Ödeme Anlaşmasının Endonezya ile ilgili hükümlerinin bu toprakların siyasi vaziyeti aydınlandığı zaman değiştirilmesi icabedecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.»

Yukardaki husus üzerinde Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Bay J. Varekamp

Holânda Maslahatgüzarı

Holânda Heyeti Başkanı

Ankara

Türk Heyeti Başkanı

Z. Akdur

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Holânda ile Türkiye arasında bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde derpiş edilen mal mübadelelerine müteferri ödemeler dışında kalan başlıca cari ödemelerin aşağıda anılan işlemlerden mütevellit bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım :

a) İki memleket arasında deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılan bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

b) Yalnız dövizle ödenmesi gerekenler haricinde, Türkiye ve Florin sahasından diğer bir memlekete doğru veya diğer bir memleketten Türkiye ve Florin Sahasına deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılacak bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

c) Liman, antrepo, gümrükleme, aktarma, deniz nakliye acenteleri masrafları ve yakıtlar müstesna bilûmum iskele masrafları,

d) Sigorta ve reasürans prim ve tazminat,

e) Komisyon, tellâliye, temsil ve banka komisyon ve masrafları,

f) Tahvil, imal ve tamir masrafları,

g) Ücretler, maaşlar ve diğer istihkaklar,

h) Transit ticaretinden ileri gelen masraf ve kârlar,

i) İdare ve yaşama masrafları,

j) Seyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,

k) Kamu hizmetleri gider ve gelirleri (Vergi, ceza v. s.),

l) Aidat, abonman, ihtira beratları, lisanslar, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat,

m) Film gösterme hakları,

n) Konsolosluk hasılatı,

o) İki memleket yetkili makamları tarafından kabul edilecek diğer bilcümle ödemeler, bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasından anlaşılın mânada cari ödemeler telâkki olunacaktır.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur

Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtibi

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Holânda Heyeti Başkanı

J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım:

«Holânda ile Türkiye arasında bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde derpiş edilen mal mübadelelerine müteferri ödemeler dışın-
da kalan başhca cari ödemelerin aşağıda anılan işlemlerden mütevellit bulunduğunu size bildir-
mekle şeref kazanırım:

a) İki memleket arasında deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılan bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

b) Yalnız dövizle ödenmesi gerekenler haricinde, Türkiye ve Florin sahasından diğer bir memlekete doğru veya diğer bir memleketten Türkiye ve Florin sahasına deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılacak bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

c) Liman, antrepo, gümrükleme, aktarma, deniz nakliye acentaları masrafları ve yakıtlar müstesna bilûmum iskele masrafları,

d) Sigorta ve reasürans prim ve tazminatı,

e) Komisyon, tellâliye, temsil ve banka komisyon ve masrafları,

f) Tahvil, imal ve tamir masrafları,

g) Ücretler, maaşlar ve diğer istihkaklar,

- h) Transit ticaretinden ileri gelen masraf vekârlar,
 i) İdare ve yaşama masrafları,
 j) Seyyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,
 k) Kamu hizmetleri gider ve gelirleri (Vergi, ceza v. s.)
 l) Aidat, abonman, ihtira beratları, lisanslar, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat,
 m) Film gösterme hakları,
 n) Konsolosluk hasılatı,
 o) İki memleket yetkili makamları tarafından kabul edilecek diğer bileümle ödemeler, bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasından anlaşılın mânada cari ödemeler telâkki olunacaktır.
 Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.»
 Yukardaki husus üzerinde Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.

Bay J. Varekamp

Holânda Maslahatgüzarı

Holânda Heyeti Başkanı

Ankara

Türk Heyeti Başkanı

Z. Akdur

PROTOKOL

16 Ekim 1948 tarihinde bağitlanan Avrupa memleketleri arası Takas ve Ödeme Anlaşmasında tiraj haklarına mütaallik olarak derpiş edilen hükümlere uygun olarak iki Âkid Taraf aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasının yürürlükte bulunduğı müddet zarfında Türkiye lehine olarak Holânda üzerine tanınmış olan-tiraj haklarının mevcut bakıyesi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirlerinin yerine getirilmesi bakımından mezkûr Anlaşmanın 5 neı maddesinde derpiş edilen haddin yerine kaim olacaktır.

Tiraj haklarının mevcut bakıyesi 1 000 000 A. B. D. Dolârından az veya tamaniyle tükenmiş bulunursa, Ödeme Anlaşmasının 5 neı maddesinin tatbiki için yine aynı maddede derpiş edilen had itibara alınacaktır

İşbu protokol bugünkü tarihle Türkiye ile Holânda arasında imzalanan Ödeme Anlaşmasının ayrılmaz bir cüz'ü olup, aynı müddetle yürürlükte kalacaktır

Ankara'da, 6 Eylül 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti adına

Z. Akdur

Holânda Hükümeti adına

J. Varekamp

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

12 . I . 1950 ve 1/592

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası :

13 . I . 1950 ve 4/50

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

Cilt Sayfa

21 2

22 520

23 58,127,130,148,157:160